

RTU studiju kurss "Individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi"

22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	IV0112
Nosaukums	Individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Jānis Bartušauskis - Lektors
Mācītbspēks	Aleksandrs Grigorjevs - Vieslektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 5.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā studenti apgūst zināšanas par individuālo aizsardzības līdzekļu iedalījumu kategorijās, par to atbilstības novērtēšanu. Studiju kursa apguves laikā tiek iegūtas zināšanas par atsevišķu individuālo aizsardzības līdzekļu grupu raksturojumu, kā arī aizsardzības īpašībām atkarībā no darba vides riska. Tiek iegūta prasme organizēt darbības ar individuāliem aizsardzības līdzekļiem uzņēmumā - iegāde, pielietojums, apkope un uzglabāšana. Iegūta izpratne par drošības zīmju pielietojumu darba vidē. Ir iegūta izpratne par kolektīvajiem aizsardzības līdzekļiem un to praktisko pielietojumu.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt zināšanas par individuālo aizsardzības līdzekļu kategorijām, atbilstības novērtēšanas prasībām, marķējumu un pielietošanas veidiem atbilstoši darba vides un darba veida prasībām. Studiju kursa uzdevumi: - veidot kompetenci noteikt individuālos un kolektīvos aizsardzības nosacījumus pret bīstamiem un kaitīgiem darba vides faktoriem; - veidot prasmi pielietot tehniskās zināšanas par individuālo un kolektīvo darba aizsardzības līdzekļu izmantošanu un to efektivitāti.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Apgūstot studiju kursu, tiek izpildīti trīs praktiskie darbi, kuros studējošie apgūst praktiskas iemaņas individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu izvēlē attiecīgo darbu veikšanai vai attiecīgajai nozarei. Praktiskajā darbā tiek izstrādāts uzņēmuma iekšējais normatīvā akta projekts par individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu pielietošanas kārtību.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Jānis Saulītis, Jānis Ieviņš. (2022). Darba aizsardzības speciālista rokasgrāmata.1.grāmata. Darba aizsardzības sistēma, darba vides riska faktori. Rīga: Apgāds Zvaigzne ABC. 190.lpp. Papildu/Additional: 1. Darba aizsardzības likums. Pieejams: www.likumi.lv . 2. Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus. Pieejams: www.likumi.lv 3. Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā. Pieejams: www.likumi.lv 4. Individuālo aizsardzības līdzekļu izvēles un lietošanas vadlīnijas. Pieejams: https://www.rsu.lv/sites/default/files/book_download/187_2013_IAL_lietosanas_vadlinijas.pdf 5. LVS EN 132, 2001. Elpošanas orgānu aizsarglīdzekļi. 6. LVS EN 169, 2003. Acu aizsardzība. Filtri metināšanai un līdzīgiem tehniskiem darbiem. 7. LVS EN 340 Aizsargapģērbs. Vispārīgās prasības. 8. LVS EN 365 Individuālās aizsardzības ierīces kritienu novēršanai no augstuma. 9. LVS EN 1263 - 1:2001 Drošības tīkli. 10. Ziemelis V. Elektrodrošība. Rīgas tehniskā universitāte, 2007. 11. The Work at Height Regulations. 2005. 7 lpp. HSE uk. Interneta materiāli: http://osha.lv , http://www.hse.gov.uk , http://www.auva.at http://www.baua.de
Nepieciešamās priekšzināšanas	Priekšstata līmenī darba aizsardzības likumdošanā; vidusskolas līmenī fizikā, ķīmijā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Individuālo aizsardzības līdzekļu iedalījums, ražošana, atbilstības novērtēšanas procedūras.	6	6	0	0
Būtiskās prasības aizsardzības līdzekļu lietotāja veselībai un drošības aizsardzībai. Individuālo aizsardzības līdzekļu pielietošana darba vidē.	8	10	0	0
Aizsargapavu iedalījums pēc aizsardzības funkcijām, to izvēle, lietošana un apkope.	4	4	0	0
Sejas un acu aizsardzības līdzekļu būtiskās prasības, to izvēle, lietošana un apkope.	4	4	0	0
Elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļu būtiskās drošības prasības, to izvēle un lietošana.	4	4	0	0
Aizsargķiveru izvēles, lietošanas un apkopes nosacījumi.	4	4	0	0
Dzirdes aizsardzības līdzekļu izvēles, pielietošanas un uzturēšanas nosacījumi.	4	4	0	0
Roku aizsardzības līdzekļu izvēle un pielietošana.	2	2	0	0

Individuālie aizsardzības līdzekļi pret kritieniem no augstuma, izvēle un uzglabāšana.	4	4	0	0
Drošības zīmes, to iedalījums un pielietošanas nosacījumi. Ugunsdrošībā un civilajā aizsardzībā pielietojamās drošības zīmes.	10	10	0	0
Kolektīvo aizsardzības līdzekļu pielietojums, tostarp aizsardzībai no elektriskās strāvas.	4	4	0	0
Kolektīvie aizsardzības līdzekļi aizsardzībai kritieniem no augstuma.	4	4	0	0
Eksāmens.	2	0	0	0
Kopā:	60	60	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj novērtēt individuālo aizsardzības līdzekļu atbilstību aizsardzībai no darba vidē esošajiem riskiem.	Praktiskais darbs - izvēlēties darba vides riskiem atbilstošus individuālos aizsardzības līdzekļus. Eksāmens.
Spēj izvēlēties nepieciešamās drošības zīmes atbilstoši darba vides riskiem.	Kontroldarbs Nr.1.
Pārzina kritērijus individuālo aizsardzības līdzekļu pareizai iegādei, uzturēšanai un apkopei.	Praktiskais darbs - izstrādāt uzņēmuma, iestādes iekšējā normatīvā akta projektu par individuālo aizsardzības līdzekļu pielietošanu. Eksāmens.
Spēj izvērtēt bīstamos faktorus un izvēlēties atbilstošus kolektīvos aizsardzības līdzekļus.	Kontroldarbs Nr.2.
Spēj izvērtēt darbam augstumā nepieciešamos individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.	Praktiskais darbs - izvēlēties konkrētai nozarei vai darba veidam nepieciešamos individuālos vai kolektīvos aizsardzības līdzekļus. Eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Praktiskais darbs - izvēlēties darba vides riskiem atbilstošus individuālos aizsardzības līdzekļus	15
Kontroldarbs Nr.1	10
Praktiskais darbs - izstrādāt uzņēmuma, iestādes iekšējā normatīvā akta projektu par individuālo aizsardzības līdzekļu pielietošanu	20
Kontroldarbs Nr.2	10
Praktiskais darbs - izvēlēties konkrētai nozarei vai darba veidam nepieciešamos individuālos vai kolektīvos aizsardzības līdzekļus	20
Eksāmens	25
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbauījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	5.0	40.0	20.0	0.0		*	